

SRPSKI NOVINARI U OPASNOSTI

Author: [Ivan Nikolic](#)

Milosevic je otisao, ali mafija i policija nastavljaju sa uobicajenim napadima na reportere.

Milosevic vise ne vlada Srbijom, ali novinari i dalje stradaju. Anonimni pozivi, informativni razgovori u policijskim stanicama, zastrasivanje, cak i jedno ubistvo - to cini novinarsku realnost nove Srbije.

Situacija je postala toliko alarmantna da je u junu formirana posebna radna grupa za zastitu novinara, a ustanovljena i SOS telefonska linija. Organizacija za medije jugoistocne Evrope (SEEMO) iz Beca je 25. jula uputila apel jugoslovenskom predsedniku Vojislava Kostunicu da ucini sve sto je u njegovoj moci kako bi se osigurala bezbednost novinara.

Iako novi rezim ne proganja novinare, kao sto je cinio Milosevicev, moze mu se staviti na dusu da nije uspeo da "ovlada" svim segmentima drustva, razbije mafijaske centre i sprovede reforme unutar policijskih snaga.

To ima za posledicu da se mafijasi osecaju slobodnijim da zastrasuju novinare. U policiji se, s druge strane, jos oseca animozitet prema novinarima koji datira jos od vremena kada su se policajci i novinari nalazili na razlicitim stranama barikada - prvi braneci Milosevica palicama, drugi, napadajuci ga recima.

Otuda policija ili ne uzima novinare u zastitu, ili ih i sama poziva na "informativne razgovore" u policijske stanice.

U Jagodini je 11. juna ispred ulaza u svoju zgradu ubijen Milan Pantic (47), dopisnik beogradskog dnevnog lista "Vecernje novosti". Nepoznati napadac usmrtio ga je udarcem tupim predmetom u glavu.

Njegovi urednici iz Beograda odmah su saopstili da je Milan Pantic poslednjih meseci istraživao privredni kriminal. Do danas policija nije saopstila ime Panticevog ubice.

Samo nekoliko dana nakon sahrane jagodinskog novinara, njegovom kolegi iz Paracina, Predragu Ilicu, zapreceno je ubistvom.

"Seo sam posle Panticeve sahrane sa ljudima koje znam cetiri, pet godina kad mi je jedan od njih rekao: 'Sta je, poceli su da vas trebe? Sad si ti na redu'. Nedavno sam pisao o oporezivanju biznismena, kad me je jedan od njih pozvao telefonom i rekao: 'Hoces li da ti klinca pregazi auto na pesackom prelazu?'", objasnio je Ilic svoje neprijatno iskustvo kolegama iz "Vecernjih novosti".

Dopisnica dnevnika "Blic" iz Leskovca, Milica Ivanovic, dobila je je 17. jula anonimne telefonske pretnje zbog tekstova o izbacivanju jednog albanskog zanatlje iz njegovog lokala u centru grada.

Nepoznati muskarac pretio je Milici ubistvom, rekavsi da ga ne zanima da li ce ona o tome obavestiti lokalnu policiju. Kao i uvek, sve se zavrсило samo sacinjavanjem sluzbenog zapisnika od strane policije.

Novinaru Radio Jagodine Nenadu Nedeljkovicu preceno je jer je u negativnom kontekstu pomenuo ime

predsednika Fudbalskog saveza Pomoravskog okruga Blagoja Milosevica. Reci "zatvoricu ti usta za vecita vremena" ostale su da odzavanjaju u hodniku redakcije. Policija se nije oglasila.

I dopisnica "Blica" iz Paracina Ljiljana Aleksic-Arandjelovic, kojoj su tokom juna nasilnici nezadovoljni njenim pisanjem dolazili ispred kuće i pretili, smatra da je za sve kriva nova vlast.

"Od 5. oktobra situacija je jos gora nego sto je bila. Lokalne vlasti ne saradjuju dobro sa novinarima i vazno im je samo da se ne talasa", kaze ona.

Glavnoj urednici TV produkcije Urbans iz Novog Sada, Marini Fratucan, preceno je pocetkom juna ove godine zbog emisije koja je podsecela na etnicko ciscenje hrvatskog stanovnistva u Hrtkovcima, 1992.godine, tokom rata na prostoru bivse Jugoslavije.

Njeni sagovornici pominjali su ime lidera Srpske radikalne stranke Vojislava Seselja i dovodili ga u direktnu vezu sa proterivanjem Hrvata tokom '92. godine.

"Nazalost, taj covek je jos uvek medju nama, a ne u zatvoru, sto nije nasa zasluga, vec zasluga novih vlasti koje nisu sposobne da rasciste sa onim sto se desavalo", izjavila je nakon toga Marina Fratucan.

U januaru se pretilo Televiziji Novi Sad zbog gostovanja Natase Kandic, direktora Fonda za humanitarno pravo, koja je govorila o srpskim zlocinima na Kosovu. Prvih dana nove 2001. godine redakciji beogradskog nedeljnika "Reporter" zapreceno je podmetanjem bombe.

Osim sto se policija pokazala neefikasnom u resavanju slucajeva, i sama je dala "doprinos" zastrasivanju novinara.

Predrag Radojevic, dopisnik beogradskog dnevnika "Blic" iz Valjeva, pozvan je 12. jula u policiju na informativni razgovor zbog nekoliko clanaka o lokalnim aferama.

"Zanimalo ih je da li nesto znam o jednom obracunu lokalnih kriminalaca koje se zavrсило ubistvom, te da li sam upucen u nekakvu pljacku o kojoj sam i sam saznao iz novina. Ispitali su me kao kriminalca, bez ikakvog objasnjenja", izjavio je sutradan svom listu Radojevic.

Obrazlazuci taj postupak portparol valjevske policije major Jasmina Kelecevic, izjavila je za "Blic" da je Radojevic na informativni razgovor pozvan radi prikupljanja obavestenja u cilju rasvetljavanja krivicnog dela.

Povodom ovog slucaja odmah se oglasilo Nezavisno udruzenje novinara Srbije (NUNS), osudivsi postupak policije u Valjevu. "Ovakvo ponasanje policije identicno je ponasanju ciji smo bili svedoci tokom Miloseviceve tiranije", saopstio je tim povodom NUNS.

Mnogi novinari tvrde da se u policiji malo toga promenilo. To argumentuju cinjenicom da su na protestnim mitinzima Socijalisticke partije Srbije i Srpske radikalne stranke, odrzanim nekoliko dana nakon Milosevicevog izrucenja Hagu, protestanti tukli novinare, a da je policija sve to posmatrala sa strane.

Tokom juna veci broj domacih, ali i stranih novinara, kamermana i fotoreportera, brutalno je prebijen na

Trgu republike u Beogradu, gde su se okupljale Miloseviceve pristalice. Uz uzvike "vi ste krivi", razjareni Milosevicevci napadali su svakoga koga bi prepoznali kao novinara.

Gordana Susa, predsednik NUNS, objasnjava ovu situaciju: "Ono sto je na delu u Srbiji od 5. oktobra samo govori u prilog cinjenici da se ovde neke stvari ne mogu tako lako promeniti. Zlostavljanje novinara je dokaz da je drustvo u krizi."

Situacija je postala alarmantna pa je krajem juna, u organizaciji NUNS-a, formirana radna grupa za bezbednost novinara. U njoj se, pored predstavnika policije i novinara, nalaze i savezni sekretar za informisanje Slobodan Orlic, te potpredsednik Vlade Srbije Zarko Korac.

Na sastanku ove radne grupe dogovoreno je da se otvori posebna telefonska SOS linija, preko koje ce novinari moci da zahtevaju zastitu. Policija ce, kako je saopsteno sa sastanka, davati prioritet tim slucajevima.

Slobodan Orlic kaze za IWPR: "Ovo sto se desava je strasno i nikako ne moze ici u prilog normalizaciji drustva. Ovo su recidivi iz proslosti kojih se sto hitnije moramo osloboditi. Nadam se da ce policija uskoro obelodaniti ime ubice Milana Pantica i da ce se konacno stati na put raznoraznim diletantima."

Nakon formiranja radne grupe, po Beogradu su postavljeni bilbordi "Stop Mafiji". Istoimene reklame mogu se videti na vecini TV-stanica. Tesko je zamisliti da bi efekti ove i slicnih akcija mogli doneti preokret, ukoliko novi rezim ozbiljno ne krene u reforme.

Ivan Nikolic je novinar beogradskog dnevnog lista "Danas"

Location: [Serbia](#)
[Kosovo](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/srpski-novinari-u-opasnosti>